

SZÁMVETÉS

*Nem volt se házam, földem, bankbetétem
s e nincstelenség volt a fegyverem.
Sorsom mutattam ősök életében
s az lett az arcom, hű, szeplőtelen.
Hazáról, népről szóltak édes nyelven
s hullott az ember, megvénült hamar.
A Szózatot, a Himnuszt énekeltem
és nem tudtam, hogy mért vagyok magyar.*

*Ó, múltat oldó önigazolásom
a polgárság és hatalom előtt,
kettős tükör, mely feleztél, hogy lásson
az is, ez is, mint dacos verselőt.
Amannak voltam fintor, nyelvet öltő,
választóvíz, mely csontig mar sebet;
emennek súlyos, kézből repülő kő,
mely néhány konok kobakra esett.*

*Birtokbavétel volt az utam végig,
méricskélés, hogy mennyit nőtt a nép,
mert vele nőni, felérni szívéig
terhes gyönyör, de jajt kiáltanék,
mint vajúdo, kit megfeszít a terhe,
míg fölmutatja újult önmagát,
mert elvetélhet, annyi út keresztje
mered elé, míg távolabbra lát.*

*Sorsomba néző, visszalátó évek,
ha ütnöm kellett, abból visszajárt.
A plezúrjaim történelmi védjegy
s láttam győzni a borzas, csúf halált:
bálványimádó sorainkba vágott,
s azok jajongtak, sirtak, kik velünk
aggatták volna végig az országot —
Fájdalmainkkal törtek ellenünk.*

*Ítéletembe harag is vegyülhet
és káröröm a tanulság miatt,
mintha jóslója lettem volna bűnnek,
pedig tapsoltam, — az volt kor-divat.
Mert utóbb könnyű játszani a bölcsset
és kívül állni, kezet mosni, lám.
Ujjal mutassak rájuk? Csúnya ötlet...
Átnézek rajtuk, mint egy vén rimán.*

Felét, mit éltem, éveim tégláit
neked sorjáztam, népköztársaság.
Szent épületed tornya messzi látszik
s veled a vak is hű hazára lát.
Van hely másutt is, nap is fönt az égen
és csillagok és zsíros televény,
de teli hassal úgy lenne majd végem,
hogy élt valaki helyettem — nem én.

Megválni végre külső mázaimtól,
az már a tett; az öngazolás
a lélek belső köreire iszkol,
nem fél, de menti magát, míg parázs,
míg lobbanásra képes, új dalokra
és nem akárhol — jó vidék ez itt.
A napot innen látom, s azt is, hogyha
lopnák fölöttem — kezük égetik.

Kényelmes polgár nem lesz énbelőlem,
míg visz a lábom s öklöm megfeszül.
Csak megtorpanok majd a delelőben
s valami szakad, széttörik belül.
Azt mondják, az a ritmus, játszi mérték
s határos benne kezdet és a vég:
a végtelenség honát vele érték,
pedig az egész csupán egy marék.

GUTAI MAGDA

MEMENTÓ

Az öröme úgy tűzön a Nap,
hogy ne látszódjon meg a pusztulása.
Aztán a kínmal-kikövezett háta
ragyogjon: emlékmű az ég alatt.

Nyíljanak húsán-átvilágló kertek,
mert este lesz, amíg a hegyre ér.
Adjátok megnőtt csontjait a csendnek,
ha nem fér már a mellébe a tél.

A szem helyett maradjon meg a látvány,
— homályos kútban égő gyertyafény —
mely áthaladt behasadt pupilláján,
és élesedett gyengülő szemén.

Majd kövek alá rettenő szerelme
szakítsa föl a szenvedés havát.
A hülő szájra melegét lehelje.
A sebeibe férjen a világ.